

การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี

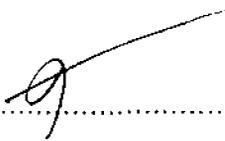
ลัดดา ครุสวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

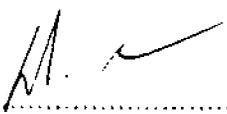
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์เรื่องการปฏิบัติตามหลักคุณธรรม
พื้นฐาน 8 ประการในสถานศึกษาระดับพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เสนอโดย
นางลัดดา ครุสวรรณ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา

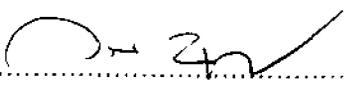

.....รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา
(นายตระกูล จันทสุนทร)
วันที่ 11 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2552

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสนห์ สุขเคหา)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิคม สยังกุล)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.วสัน ปุ่นผล)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสนห์ สุขเคหา ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิคม สยังกุล
ชื่อนักศึกษา	ลัดดา ทรสวรรค์
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2552

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี 2) เปรียบเทียบการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี จำแนกตามเพศ อายุ หน้าที่รับผิดชอบ วุฒิการศึกษา ขนาดของสถานศึกษา และสังกัด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ประจำปีการศึกษา 2552 จำนวน 395 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.950 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(standard deviation) การทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one - way ANOVA) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้วิธีการทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวม และทุกรายด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านความสุภาพ รองลงมาคือ ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านความซื่อสัตย์
2. การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ในภาพรวมไม่แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ขนาดของสถานศึกษา และสังกัด เมื่อจำแนกตามหน้าที่รับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และความสุขภาพของผู้บริหารสถานศึกษากับครู ความสามัคคีของผู้บริหารสถานศึกษากับผู้ปกครอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Thesis Title The Observance of 8 Basic Moral Principles in Basic Schools under
Lop Buri Educational Service Area Office

Thesis Advisors Asst. Prof. Dr. Sanae Sukkeha
Asst. Prof. Nikom Sayungkool

Name Ladda Kornsawan

Concentration Educational Administration

Academic Year 2009

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the observance of 8 basic moral principles in basic schools under Lop Buri Educational Service Area Office, and 2) to compare people's practices of 8 basic moral principles in the basic school when they were classified according to gender, age, responsibility, education, school size, authority. The study was conducted with 395 educational administrators, teachers, parents, and students in the academic year 2009. The instrument used in this research was a questionnaire to a reliability of 0.950. The data were analyzed in terms of percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA and Scheffe's Method.

The findings were as follows:

1. the observance of 8 basic moral principles was, overall, at a good level. Considered each individual aspect, they all were at a good level and their mean values were ranged in descending order as follows: politeness, unity, generosity; the lowest mean value was loyalty.
2. the observance in overall was no different when the sample was classified according to gender, age, education, school size, and authority. However, classified by responsibility, they were different in loyalty and politeness of administrators and teachers and in unity of administrators and parents to a significance level of .05.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาและความร่วมมือจากหลายฝ่าย ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และถือเป็นเกียรติอย่างสูง จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสน่ห์ สุขเคหา ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิคม สยังกุล กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษาแนะนำ และให้กำลังใจในการจัดทำ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นอย่างดี ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเทพ อ่อนใสว ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า ดร.เนติ เฉลยวาเรศ คณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี นายสุเมธี จันทร์หอม ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ดร.ธีระภัทร ประสมสุข รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยและให้การแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์นี้เป็นอย่างมาก ขอขอบคุณผู้บริหาร สภามหาวิทยาลัย ครู ผู้ปกครอง นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 และ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ตลอดจน คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่คณะครุศาสตร์ เพื่อนักศึกษาปริญญาโท และทุกท่านที่มีได้กล่าววามไว้ ที่ให้การแนะนำ ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก และให้กำลังใจเป็นอย่างดีในการทำ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องสักการบูชาคุณแด่บิดา มารดา บุพการีผู้ให้โอกาสทางการศึกษา อีกทั้งส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยเป็นอย่างดี เสมอมา ตลอดจนครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความเมตตา ส่งเสริมรากฐานทางการศึกษาแก่ผู้วิจัยให้ประสบความสำเร็จด้วยดีตลอดมา

ลัดดา ครสวรรณ

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สมมติฐานการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
การบริหารสถานศึกษา.....	10
ความหมายของการบริหารสถานศึกษา.....	10
ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา.....	11
บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา.....	12
คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ.....	14
ความหมายของคุณธรรม.....	14
ความสำคัญของคุณธรรม.....	15
การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ.....	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
งานวิจัยในประเทศ.....	40
งานวิจัยต่างประเทศ.....	44
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
ขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	75
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	75
สมมติฐานการวิจัย.....	75
วิธีดำเนินการวิจัย	75
สรุปผลการวิจัย.....	76
อภิปรายผล.....	78
ข้อเสนอแนะ.....	81
บรรณานุกรม.....	82
ภาคผนวก.....	89
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ.....	90
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	96
ภาคผนวก ค หนังสือขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือ.....	98
ภาคผนวก ง หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์.....	102
ภาคผนวก จ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	106
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	114

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 การสุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี	47
ตาราง 2 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี.....	55
ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี.....	56
ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ด้านความขยัน.....	57
ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ด้านความประหยัด.....	58
ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ด้านความซื่อสัตย์.....	59
ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ด้านความมีวินัย.....	60
ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ด้านความสุภาพ.....	61
ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ด้านความสะอาด.....	62
ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ด้านความสามัคคี.....	63

ตาราง 11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามหลักคุณธรรม พื้นฐาน 8 ประการ ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาลพบุรี ด้านความมีน้ำใจ.....	64
ตาราง 12	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี จำแนก ตามเพศ.....	65
ตาราง 13	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี จำแนกตามอายุ.....	66
ตาราง 14	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี จำแนกตามหน้าที่รับผิดชอบ.....	67
ตาราง 15	เปรียบเทียบการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ด้านความซื่อสัตย์ จำแนกตามหน้าที่รับผิดชอบ เป็นรายคู่.....	68
ตาราง 16	เปรียบเทียบการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ด้านความสุภาพ จำแนกตามหน้าที่รับผิดชอบ เป็นรายคู่.....	69
ตาราง 17	เปรียบเทียบการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ด้านความสามัคคี ความหน้าที่รับผิดชอบ เป็นรายคู่.....	69
ตาราง 18	เปรียบเทียบการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี จำแนกตามหน้าที่ รับผิดชอบ เป็นรายคู่.....	70
ตาราง 19	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	70

	หน้า
ตาราง 20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติตามหลัก คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาลพบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา.....	71
ตาราง 21 การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นรายคู่.....	73
ตาราง 22 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี จำแนก ตามสังกัด.....	73

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี